

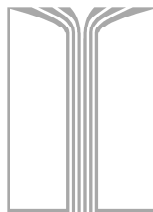
WÓJT GMINY GOCZAŁKOWICE - ZDRÓJ

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW W GMINIE GOCZAŁKOWICE – ZDRÓJ W REJONIE URZĘDU GMINY

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie zostało wykonane przez
Zespół BIURA ROZWOJU REGIONU SP. Z O.O.

BIURO ROZWOJU REGIONU SP. Z O.O.
ULICA Środkowa 5, 40-584 KATOWICE

tel/fax: 032.205 23 93
e-mail: brr@brr.com.pl

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
I. 1.	Podstawa prawna, przedmiot i cel prognozy.....	3
I. 2.	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	4
I. 3.	Metodyka	6
II.	Ocena aktualnego stanu środowiska na terenach objętych projektem oraz na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	8
II. 1.	Budowa geologiczna	8
II. 2.	Złoża kopalin i ich eksploatacja	9
II. 3.	Rzeźba terenu	9
II. 4.	Gleby	10
II. 5.	Wody	10
II. 6.	Klimat.....	11
II. 7.	Biosfera i krajobraz	12
II. 8.	Ocena jakości środowiska oraz jego zagrożeń.....	13
II. 9.	Ochrona walorów uzdrowiskowych	15
III.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody	17
IV.	Ocena projektu planu w aspekcie uwzględnienia celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	18
V.	Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	20
VI.	Potencjalne zmiany środowiska w wyniku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	20
VII.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	21
VII. 1.	Warunki zdrowotne i bezpieczeństwo ludności	21
VII. 2.	Zwierzęta i rośliny oraz różnorodność biologiczna.....	23
VII. 3.	Wody powierzchniowe i podziemne	23
VII. 4.	Klimat i powietrze atmosferyczne	24
VII. 5.	Powierzchnia ziemi i zasoby naturalne	24
VII. 6.	Krajobraz i zabytki	24
VII. 7.	Obszary ochrony uzdrowiskowej	25
VII. 8.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	25
VIII.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	26
IX.	Proponowane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	27
X.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	28

SPIS TABEL

1	Przeznaczenie ustalone w planie miejscowym wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko	6
2	Zestawienie złóż kopalin ujętych w „Bilansie zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.XII.2022” (PIG-PIB, Warszawa 2023)	9
3	Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu z celami mającymi znaczenie dla dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia	18

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Mapa oceny skutków środowiskowych w skali 1:2000

I. WPROWADZENIE

I. 1. PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT I CEL PROGNOZY

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko (zwanej dalej „prognozą”) jest projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Goczałkowice-Zdrój w rejonie Urzędu Gminy (zwany dalej „planem”). Projekt ten został sporządzony w związku z Uchwałą Nr XLVIII/323/2023 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania przedmiotowego planu.

Projekt dokumentu został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2023, poz. 977) z uwzględnieniem przepisów przejściowych ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 r. poz. 1688), w szczególności art. 67 ust. 3. Plan, zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2022 poz. 1029), należy do dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentu. Postępowanie to obejmuje w szczególności: (1) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie, (2) sporządzenie prognozy, (3) uzyskanie wymaganych opinii, (4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zasady i cel sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko reguluje rozdział 2 w dziale IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...] (Prognoza oddziaływania na środowisko). Bezpośrednią podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowi art. 51 ust. 1 cyt. ustawy. Celem prognozy jest w szczególności, zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy:

- ocena istniejącego stanu środowiska oraz określenie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu;
- określenie problemów i celów środowiska istotnych z punktu widzenia projektu planu;
- określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów oraz na środowisko: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów;
- przedstawienie (przy wzięciu pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu dokumentu, a także cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów) rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu (wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru) albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych (ze wskazaniem napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy);
- określenie proponowanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Podczas prac nad dokumentacją oparto się o przepisy zawarte w innych ustawach, wraz z powiązаныmi aktami wykonawczymi, w szczególności uwzględniając ustawy: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, Prawo geologiczne i górnictwa, o ochronie przyrody, o lasach, o odpadach, o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W trakcie prac dokonano wizji terenu oraz przeanalizowano powiązane z przedmiotem prognozy dokumenty i opracowania oraz zebrane materiały, w szczególności uwzględniono:

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Goczałkowice-Zdrój. Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego Oddział Zamiejscowy w Katowicach „Centrum Gospodarki Odpadami”. Katowice, sierpień 2009;
- Baza danych MIDAS, prowadzona przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy <http://geportal.pgi.gov.pl/midas-web>;
- Baza danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej; <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- Mapa akustyczna dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, opracowana dla potrzeb państwowego monitoringu środowiska, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala, Biuro Ochrony Środowiska, Warszawa 2017;
- Operat uzdrowski Goczałkowice-Zdrój, Eko-Log Sp. z o.o., Poznań 2018.
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Goczałkowice-Zdrój w rejonie Urzędu Gminy (wyciąg z opracowania podstawowego, Biuro Rozwoju Regionu w Katowicach sp. z o.o., 2023);
- Ortofotomapa (nalot z 2018 r.), GUGiK w Warszawie, 2019;
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.)
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji” (uchwała Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r.);
- Stan środowiska w województwie śląskim w 2018 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, 2019.

I. 2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zawartość i główne cele projektu planu

Cel, zasady i tryb sporządzenia planu oraz zakres dokumentu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), a także przepisy odrębne odnoszące się do obszaru objętego planem.

Ustalenia planu sporządza się nawiązując do polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goczałkowice-Zdrój (uchwała Nr XLII/277/2014 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 19 sierpnia 2014 r., zmienione uchwałą Nr XXXI/234/2017 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 19 grudnia 2017 r.), z którym plan miejscowy musi być zgodny i nie może naruszać jego ustaleń.

Głównym zadaniem planu jest stworzenie warunków kontrolowanego rozwoju terenów zurbanizowanych, nawiązując do otoczenia, przy uwzględnieniu ochrony zidentyfikowanych zasobów środowiska oraz wartości przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych,

w szczególności poprzez ustalenie zasad możliwych przekształceń istniejącej struktury funkcjonalnej i przestrzennej, w tym ustalenie linii rozgraniczających poszczególne tereny o różnym przeznaczeniu oraz określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu i w kształtowaniu zabudowy.

Treść uchwały (projektu planu) jest zawarta w 3 rozdziałach: 1 – ustalenia ogólne, 2 – ustalenia obowiązujące dla całego obszaru planu, 3 – ustalenia końcowe.

Ustalenia ogólne określają przedmiot planu elementy podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów oraz definicje pojęć użytych w planie.

Ustalenia obowiązujące dla całego obszaru planu obejmują:

- przeznaczenie terenu (w tym przeznaczenia uzupełniające i wykluczone) oraz zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu;
- zasady ochrony i kształtowania ład przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów;
- wymagania dotyczące scaleń i podziałów nieruchomości;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

Tab. 1. Przeznaczenie ustalone w planie miejscowym wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko

Symbol terenu	Podstawowe przeznaczenie terenu	Pow.	Udział	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Pozostała część działki budowlanej	Min. udział powierzchni biologicznie czynnej
		ha	%	%	%	%
U	Teren usług	0,64	100	40	25	35

Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w stosunku do projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów południowych gminy Goczałkowice-Zdrój” jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goczałkowice-Zdrój (uchwała Nr XLII/277/2014 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 19 sierpnia 2014 r., zmienione uchwałą Nr XXXI/234/2017 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 19 grudnia 2017 r.).

Studium jest istotnym dokumentem strategicznym służącym kształtowaniu polityki przestrzennej w gminie oraz identyfikującym wszelkie uwarunkowania wpływające na funkcjonowanie gminy głównie w aspektach przestrzennych, gospodarczych i społecznych.

Ustawowy wymóg zachowania zgodności planu miejscowego z ustaleniami studium i nienaruszanie przyjętych w nim kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ważnym elementem kształtowania ciągłości planistycznej. Zachowanie zgodności ze studium i nienaruszanie jego ustaleń oznacza w szczególności przyjęcie takich rozwiązań planistycznych, które wpiszą się w ogólną politykę przestrzenną gminy i zagwarantują możliwość jej kontynuowania. Przyjęte w studium kierunki przeznaczenia terenów, stanowią element docelowy i perspektywiczny. Wykorzystanie nowych kierunków przeznaczenia terenu powinno być uzależnione od innych uwarunkowań odnoszących się m.in. do:

- szczegółowej (miejscowej) oceny lokalnych warunków ekofizjograficznych, zwłaszcza związanych z zagrożeniami powodzią, utrzymaniem ciągłości ekologicznej dolin cieków oraz ochroną innych cennych przyrodniczo terenów;
- kontrolowanego rozwoju w oparciu o możliwości uzbrojenia terenów i obsługi komunikacyjnej – rozwijanie terenów zurbanizowanych, nawiązując do istniejących skupisk zabudowy, bez rozpraszania nowej zabudowy co wymaga zwiększenia nakładów na rozbudowę infrastruktury.
- uzyskania stosownych zgód na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne.

Istotnym dokumentem powiązany z projektem planu miejscowego jest również aktualne opracowanie ekofizjograficzne. Podstawowym zadaniem opracowania ekofizjograficznego jest zebranie najistotniejszych uwarunkowań formalnych i przestrzennych na potrzeby zidentyfikowania przydatności obszaru dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania w kontekście warunków środowiskowych. Rozpoznanie stanu i funkcjonowania środowiska pozwoliło na określenie zasobów środowiska, przyrody i krajobrazu oraz potrzeb związanych z ochroną poszczególnych elementów środowiska, a także zidentyfikowanie zagrożeń i uciążliwości wpływających na ocenę warunków do rozwoju urbanizacyjnego obszaru.

I.3. METODYKA

W trakcie prac nad prognozą zebrano i przeanalizowano materiały archiwalne, przeprowadzono niezbędne prace terenowe, przeanalizowano opracowania ekofizjograficzne i materiały zebrane dla potrzeb tych opracowań. Dokonano identyfikacji działek, których zagospodarowanie może ulec zmianie w następstwie realizacji nowych ustaleń planu. Zidentyfikowano możliwe skutki wynikające ze zmiany zagospodarowania terenu, określono i oceniono wpływ tych zmian, przeanalizowano wpływy otoczenia na obszar objęty projektem oraz wpływ ocenianych zmian na obszary sąsiednie. Wskazano także na rozwiązania minimalizujące wpływy negatywne.

Prognoza obejmuje syntetyczny opis i ocenę stanu środowiska w podziale na jego podstawowe elementy. Odnosi się też do możliwych zmian w środowisku w przypadku nieprzyjęcia ocenianego dokumentu. Przy czym oceniane są nowe regulacje, będące skutkiem ustaleń przedmiotowego planu, wpływające na zmianę obecnego stanu formalnego i przestrzennego w stosunku do obowiązującego planu miejscowego (skutki oddziaływania na środowisko ustaleń dotychczasowego planu miejscowego potraktowane będą jako stan wyjściowy).

W części prognostycznej opracowania zawarto ocenę projektowanych ustaleń planu z punktu widzenia ochrony i kształtowania środowiska, sporządzoną z zastosowaniem analizy przestrzennej wspomaganą technikami GIS. Do prezentacji wyników prac posłużono się metodami opisowymi i graficznymi.

Na podstawie diagnozy stanu środowiska i uwarunkowań planistycznych dokonano syntetycznej oceny wpływu projektu planu na środowisko, uwzględniając wagę oraz rodzaj skutków dla środowiska. Oddziaływanie może być bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane. Skutki oddziaływania mogą być zarówno negatywne, jak i pozytywne oraz stałe lub chwilowe.

W ocenie wpływu na poszczególne komponenty środowiska, uwzględniając charakterystykę obszaru planu (niewielki obszar w centralnej części gminy) i przedmiot planu (zmiana ustaleń dla niewielkiego fragmentu niezagospodarowanego terenu) wagę skutków ujęto w trójstopniowej skali:

- **nieistotne** (niezmieniające w sposób istony istniejącego korzystania ze środowiska);
- **nieznaczne** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, o bardzo ograniczonym oddziaływaniu);
- **umiarkowane** (powstałe w wyniku nowego zagospodarowania terenów, jednak w niewielkim stopniu wykraczające poza powszechne korzystanie ze środowiska, miejscowo zubażające pojedyncze lub nieliczne komponenty środowiska).

Ponadto oceniono:

- odwracalność procesów – **odwracalny, trudno odwracalny, nieodwracalny**;
- zasięg przestrzenny – **miejscowy** (mieszczący się w ramach konkretnej przestrzeni, miejsca, wydzielenia), **lokalny** (mogący dotyczyć otoczenia lub obszaru gminy).

Ocena skutków ustaleń projektu planu w kontekście oddziaływania na środowisko opiera się na założeniu, że skutkiem jest istotna zmiana dopuszczalnego sposobu zabudowy i zagospodarowania terenu. W tym znaczeniu skutki mogą być zarówno negatywne (np. zabudowanie terenów dotychczas niezabudowanych), jak i pozytywne (np. ograniczenie funkcji niepożądanych, potencjalnie uciążliwych). Wydzielenia oceniające wpływ na środowisko prezentowane na załączniku mapowym pokazują obszar lub część obszaru, dla którego zmieniono możliwość przeznaczenia i zagospodarowania terenów w planie.

W ramach syntetycznej oceny skutków ustaleń projektu planu na środowisko wyznaczono obszar, gdzie przewiduje się negatywne skutki dla środowiska, określony jako **skutki umiarkowane: negatywne** – obszar (przedstawiony na załączniku graficznym), dla którego zwiększy się presja na środowisko (zabudowa terenów niezagospodarowanych), w tym na otoczenie (potencjalne oddziaływanie na sąsiadujące działki mieszkaniowe); **pozytywne** – obszar, dla którego przewidziano minimalizowanie skutków negatywnych (ograniczenie sytuowania zabudowy od strony sąsiednich działek mieszkaniowych).

Przy ocenie pod uwagę wzięto m.in.: wpływ na walory przyrodnicze, krajobraz, korytarze ekologiczne, wpływ na gleby, wpływ na jakość powietrza, wpływ na wody, w tym retencyjność obszarów i zagrożenie dla użytkowych zasobów wód, a także narażenie na inne zagrożenia i uciążliwości (hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, zagrożenie powodziowe).

II. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENACH OBJĘTYCH PROJEKTEM ORAZ NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

II. 1. BUDOWA GEOLOGICZNA

Podłoże skalne części obszaru gminy, w której położone są tereny objęte planem (analiza dotyczy większego zasięgu powierzchniowego, a nie tylko granic planu), istotne z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego, stanowią utwory karbonu górnego, neogenu oraz czwartorzędu.

Karbon górny (produktywny) rozpoczynają osady serii paralicznej (namur A), wykształcone jako iłowce i mułowce naprzemianległe z warstwami piaskowców drobnoziarnistych. Zawierają nieliczne, zwykle cienkie pokłady węgla kamiennego. Wyżej zalegają gruboklastyczne osady górnośląskiej serii piaskowcowej (namur B-C), reprezentowane przez warstwy siodłowe oraz warstwy rudzkie (część dolna). Przeważają piaskowce, zawierające przewarstwienia skał drobnoklastycznych z pokładami węgla (w spągu warstw siodłowych występuje gruby pokład 510). Warstwy rudzkie zawierają pokłady węgla o zmiennej miąższości (w tym 5 bilansowych). Warstwy górnorudzkie, których spąg wyznacza pokład 407, zaliczane są do westfalu A i rozpoczynają serię mułowcową, tworzoną razem z warstwami orzeskimi (westfal B). Warstwy górnorudzkie wraz z dolną częścią profilu warstw orzeskich (w niecce głównej Górnośląskiego Zagłębia Węglowego do stropu pokładu 326) wyodrębniane są jako warstwy załęskie. Najmłodsze ogniwo karbonu stanowią piaskowce warstw łaziskich, pośród których występują pakiety mułowców i iłowców z pokładami węgla (w tym 8 bilansowych). Skały warstw łaziskich budują zerodowaną powierzchnię stropu utworów karbońskich. Warstwy łaziskie stanowią dolną część krakowskiej serii piaskowcowej (westfal C). W rejonie przedmiotowego obszaru strop utworów karbonu znajduje się na głębokości stu kilkudziesięciu metrów, na południe od ul. Szkolnej (studnia solankowa GN-2) na głębokości 274 m, a przy południowym krańcu ul. Powstańców Śląskich na głębokości 582 m. W ogólnym kierunku południowo – południowo-zachodnim strop karbonu dalej się obniża.

Po okresie akumulacji karbońskiej miało miejsce kilka faz ruchów górotwórczych i przewaga denudacji powierzchni skalnej nad akumulacją, trwająca do początku neogenu. Luka sedymentacyjna obejmuje perm, trias, jurę i kredę oraz paleogen, sięgając dolnego miocenu. Opisane wyżej skały podlegały w tym czasie erozji oraz dyslokacjom tektonicznym, czego pochodną jest silnie urzeźbiona powierzchnia stropu utworów karbonu.

Utwory karbonu przykryte są osadami deponowanymi w pogłębiającym się zapadlisku przedkarpackim, na obszar którego wkroczyło morze. W miocenie (neogen) pogłębiające się obniżenia tektoniczne zostały wypełnione produktami niszczenia wypiętrzonych zrębów. Miąższość osadów miocenijskich jest zróżnicowana, gwałtownie rośnie w głębokich obniżeniach powierzchni utworów przedkenozoicznych. W bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania wynosi ok. 130 m, przy południowym krańcu ul. Powstańców Śląskich ok. 550 m. Zasadniczą część profilu osadów miocenu stanowią ropy, mułki, iłowce, mułowce, a także piaski i żwiry warstw skawińskich. Utwory miocenu występują bezpośrednio pod utworami czwartorzędu, nie odsłaniając się na powierzchni.

Przypowierzchnową część profilu podłoża skalnego tworzy zwarta pokrywa osadów czwartorzędu. Na obszarze wysoczyzny miąższość utworów czwartorzędu wynosi zwykle ok. 20 – 40 m, większa jest w przedplejstocenijskiej dolinie kopalnej, do której nawiązuje przebieg współczesnej doliny Potoku Goczałkowickiego.

II.2 ZŁOŻA KOPALIN I ICH EKSPLOATACJA

Pod obszarem planu znajdują się dwa złoża objęte własnością górnictw, przysługującą Skarbowi Państwa. Nie ma złóż objętych prawem własności nieruchomości gruntowej.

Tab. 2. Zestawienie złóż kopalin ujętych w „Bilansie zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.XII.2022” (PIG-PIB, Warszawa 2023)

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania	Zasoby geologiczne bilansowe
Goczałkowice Zdrój I	wody lecznicze zmineralizowane	eksploatowane	329,8 m ³ /h ^x ; 2,34 m ³ /h ^{xx}
Kobiór-Pszczyna	węgiel kamienny	rozpoznane wstępnie	3 063 506 tys. t

Objaśnienia: x – zasoby dyspozycyjne; xx – zasoby eksploatacyjne

Złoże "Goczałkowice Zdrój" (Id MIDAS: 9293) obejmuje zasoby wysokozmineralizowanych (6,3-7,5%) wód typu Cl-Na, J, Fe (Br, HBO₂). Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój Spółka z o.o. posiada koncesję nr 1082/OS/2013 na wydobywanie wód leczniczych (solanek), ze złoża w granicach obszaru górnictwa „Goczałkowice-Zdrój I” oraz pokrywającego się z tym obszarem terenu górnictwa „Goczałkowice-Zdrój I” o powierzchni 13924777 m², udzieloną przez Marszałka Województwa Śląskiego dnia 15.05.2013r., sprostowaną postanowieniem Marszałka Województwa Śląskiego nr 148/OS/2014 z dnia 14.02.2014r., oraz zmienioną dn. 27.04.2018r. decyzją 1414/OS/2018 tegoż Marszałka. Koncesja ma ważność do 31.12.2050r.

Złoże węgla kamiennego „Kobiór – Pszczyna” (Id MIDAS: 373) udokumentowano w kategorii C₂, do głębokości 1000 m. Średnia sumaryczna miąższość pokładów bilansowych wynosi 16,5 m. Złoże to wymieniono wśród złóż niezagospodarowanych o znaczeniu krajowym, które powinny podlegać szczególnej ochronie, w nieformalnym projekcie wykazu złóż o znaczeniu strategicznym, sporządzonym przez Ministerstwo Środowiska w nawiązaniu do ustaleń KPZK 2030.

Przedsiębiorstwo Górnicze „Silesia” Sp. z o.o. w Czechowicach-Dziedzicach jest obecnie właścicielem koncesji nr 162/94 na prowadzenie wydobywania węgla kamiennego oraz metanu jako kopaliny towarzyszącej w obszarze górnictwa „Czechowice II”, wydanej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 26.08.1994 r. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r. Obszar objęty planem znajduje się poza zasięgiem tego obszaru górnictwa, natomiast w całości znajduje się w zasięgu terenu górnictwa „Czechowice II”.

II. 3. RZEŹBA TERENU

Według regionalizacji geomorfologicznej Polski Południowej M. Klimaszewskiego (1972), obszar opracowania położony jest w całości na obszarze kolejnych jednostek hierarchicznych niższego rzędu strefy alpejskiej:

provincji: Kotliny Podkarpackie,

podprovincji: Kotliny Podkarpackie Zachodnie,

makroregionie Kotliny Raciborsko-Oświęcimskiej,

mezoregionie Kotliny Oświęcimskiej,

regionach: Wysoczyzna Pszczyńska,

Dolina Wisły (odcinek zachodni).

Wysoczyzna Pszczyńska jest wysoczyzną akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej. W części obejmującej obszar opracowania pokryta jest warstwą osadów lessopodobnych lub lessów. Powierzchnia ma charakter równiny peryglacialnej.

Rzędna terenu objętego planem kształtuje się na poziomie ok. 250 m n.p.m.

Nie występują warunki zagrażające osuwaniem się mas ziemnych.

II. 4. GLEBY

Obszar planu zasadniczo można podzielić na dwie części: zurbanizowana o powierzchni ok. 0,5 ha – działki zabudowane budynkami usługowymi (zgodnie z ewidencją gruntów i budynków stanowią grunty zabudowy i zurbanizowany jako użytek „Bi – inne tereny zabudowane”) oraz niezagospodarowana o powierzchni ok. 0,14 ha – działki stanowiące grunty porolne, położone wśród działek zabudowanych (zgodnie z ewidencją gruntów i budynków działki stanowią grunty rolne jako użytek „R111b – grunty orne”).

Ogólnie należy stwierdzić, że gleby wysokich klas bonitacyjnych, w tym objęte obszarem planu, charakteryzują się stosunkowo dobrymi walorami bonitacyjnymi. Podobnie jak większość najlepszych gleb w gminie, zaliczanych do gruntów ornych (R111a, R111b) lub użytków zielonych (Ł111, P111) – związane są przeważnie z glebami bielcowymi i nieco rzadziej glebami brunatnymi wylugowanymi. W podziale na kompleksy rolniczej przydatności charakterystyczny jest duży udział w gminie kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego (8). Uzupełnienie stanowią: kompleks pszeny dobry (2), kompleksy żytnie (5 – dobry, 6 – słaby) oraz kompleks użytków zielonych średnich (2z).

Formalnie grunty rolne w obszarze planu nie podlegają ochronie, ponieważ zostały w latach wcześniejszych przeznaczone na cele nierolnicze – pod zabudowę, na podstawie stosownej zgody.

II. 5. WODY

Wody podziemne

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) przyjętym w planach gospodarowania wodami na lata 2016-2021, obszar planu znajduje się w granicach JCWPd nr 157 (PLGW2000157).

Wody podziemne występują w osadach przepuszczalnych tworzących czwartorzędowe, neogeńskie i karbońskie piętra wodonośne. Zasoby wód podziemnych piętra czwartorzędowego analizowanego obszaru zaliczono do Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych (UPWP) Rejonu Małej Wisły (Q-II), związanego z holoceniowymi i plejstoceniowymi piaskami i żwirami rzecznoymi i wodnolodowcowymi (Różkowski A. i in. [red.] 1997). Poza dolinami rzecznoymi użytkowy, głębszy poziom wodonośny jest częściowo odizolowany od powierzchni pokrywą słaboprzepuszczalnych osadów lessowych i lessopodobnych oraz glinami rozdzielającymi pierwszy i kolejne poziomy wodonośne. Ograniczone rozprzestrzenienie glin, prawdopodobna ich nieciągłość i wyklinowywanie się na różnych głębokościach zwykle nie zapewnia pełnej ochrony wód przed zanieczyszczeniami mogącymi infiltrować z powierzchni terenu. Przyjmuje się, że zasilanie wodami opadowymi i roztopowymi odbywa się na całej powierzchni zbiornika. Tereny objęte planem znajdują się w zasięgu obszaru zasilającego wody UPWP Q-II o średnim stopniu zagrożenia przenikaniem zanieczyszczeń do głównego poziomu wodonośnego (czas pionowej migracji zanieczyszczeń z powierzchni do głównej warstwy wodonośnej wynosi 5-25 lat).

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na lata 2016-2021 (aPGW), przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły [Dz.U. z 2016 r. poz. 1911] stan ilościowy JCWPd nr 157 określono jako słaby. Pobory (w odniesieniu do całej JCWPd) przekraczają oszacowane zasoby 2, 3-krotnie, przy czym >97% poboru przypada na odwadnianie kopalń węgla kamiennego. Osiągnięcie dobrego stanu ilościowego nie jest możliwe przy odwadnianiu podziemnych zakładów górniczych, wobec czego przyjęto odstępstwo w postaci indywidualnego ustalenia mniej rygorystycznych celów środowiskowych.

Obszar planu znajduje się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 364 (Pszczyna – Żory).

Wody powierzchniowe

Przez obszar planu przebiega dział wodny oddzielający zlewnię Potoku Goczałkowickie (niemal cała zurbanizowana część obszaru – użytki budowlane) od obszaru odwadnianego bezpośrednio do Wisły (głównie część niezagospodarowana obszaru planu – użytki rolne).

Zlewnia Potoku Goczałkowickiego przy ujściu do zbiornika Rontok wynosi 5,47 km². Ciek ten na skutek obniżen terenu, wywołanych szkodami górniczymi, nie ma możliwości grawitacyjnego dopływu do Wisły. Wody są odprowadzane do rzeki systemem pompowni i kolektorów tłocznych przez służbę wału przeciwpowodziowego Wisły. Koryto Potoku Goczałkowickiego było w ostatnich latach przebudowane. Obecnie jest całkowicie sztuczne. Wody płyną w betonowym korycie o pionowych skarpach.

W zlewni Wisły przeważa nieznacznie odpływ półroczny letniego, który stanowi 54% odpływu rocznego. W ciągu roku zaznaczają się dwa wezbrania. Pierwsze to wezbranie letnie z maksimum w lipcu, kiedy przepływ osiąga 134% wartości średniego rocznego przepływu. Drugorzędne wezbranie obserwuje się wiosną, z maksimum w kwietniu, kiedy przepływ osiąga 117% wartości średniego rocznego przepływu. Ważnym elementem sieci hydrograficznej w gminie są zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego (zbiornik zaporowy, stawy hodowlane).

Obszar planu znajduje się poza strefami ochronnymi ujęć wód powierzchniowych.

W krajowym podziale na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) do celów gospodarki wodnej obszar planu znajduje się w JCWP nr RW20001921139 Wisła od Zbiornika Goczałkowice do Białej.

II. 6. KLIMAT

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, zasadnicza część gminy w tym obszar planu, położony jest w dzielnicy XVI – tarnowskiej, w sąsiedztwie dzielnic: XV – częstochowsko-kieleckiej i XIX – podkarpackiej.

Istotne znaczenie dla warunków pogodowych ma położenie w pobliżu Bramy Morawskiej, skąd napływają wilgotne i ciepłe masy powietrza. Bliskie położenie wyniesionego obszaru górskiego Karpat wpływa na podniesienie sum opadów, układ wiatrów i stosunki termiczne.

W opracowaniu *Operat uzdrowiskowy Goczałkowice-Zdrój* (2018) stwierdza się, że klimat lokalny w rejonie uzdrowiska charakteryzuje się korzystnymi warunkami do prowadzenia klimatoterapii w zakresie aeroterapii i kinezyterapii. Klimat charakteryzuje się korzystnymi warunkami wentylacyjnymi i niezbyt dużą amplitudą temperatury. Najkorzystniejsze warunki do

leczenia klimatoterapią występują na obszarze położonym w centralnej części strefy A ochrony uzdrowiskowej – poza obszarem objętym planem.

Przeciętna wielkość opadów w ciągu roku (wielolecie 1968-2000) wynosiła dla posterunku opadowego Goczałkowice-Zdrój 802 mm. Roczne sumy w roku najsuchszym wynosiły 581 mm (1993 r.), natomiast w roku najbardziej wilgotnym wielkość opadów wynosiła 1076 mm (1970 r.). Maksimum opadów przypada na czerwiec i lipiec (101 - 108 mm), a minimum na styczeń i luty (40 mm). Na półrocze letnie (od maja do października) przypada około 65% rocznej sumy opadów.

Niekorzystną cechą topoklimatu w dolinie Wisły jest podwyższona wilgotność względna powietrza. Ujemnymi cechami tego topoklimatu są także: częstsze występowanie mgły, tworzenie się zastoisk zimnego powietrza oraz stosunkowo częste występowanie przymrozków w czasie pogodnych i bezwietrznych nocy. Jest to skutkiem spływu zimnego (cięższego) powietrza na niższe położone tereny. Topoklimat północnej części obszaru planu jest na ogół korzystny. Nieco mniej korzystne cechy topoklimatyczne charakteryzują jedynie dolinę Potoku Goczałkowickiego, gdzie mogą występować, chociaż w mniejszym nasileniu, wcześniej opisane zjawiska charakterystyczne dla doliny Wisły. W tym przypadku głównym problemem mogą być predyspozycje terenu do koncentracji zanieczyszczeń w powietrzu w czasie pogody inwersyjnej.

Topoklimat w rejonie obszaru planu jest na ogół korzystny. Nieco mniej korzystne cechy topoklimatyczne charakteryzują jedynie dolinę Potoku Goczałkowickiego, gdzie mogą występować, chociaż w mniejszym nasileniu, mgły lub zastoisk zimnego powietrza oraz przymroski.

II. 7. BIOSFERA I KRAJOBRAZ

Szata roślinna

Obszar objęty planem położony jest w obrębie skoncentrowanych terenów zurbanizowanych – zabudowanych oraz terenów komunikacyjnych, na których występuje roślinność antropogeniczna: kształtowana przez człowieka (ogrody, trawniki, zieleń ozdobna), roślinność ruderalna z klasy *Artemisietea vulgaris*, roślinność wydepczykowa z rzędu *Plantaginietalia majoris*, a także powierzchnie całkowicie pozbawione pokrywy roślinnej.

W części zurbanizowanej obszaru planu, na działkach budowlanych, wokół zabudowy występuje jedynie roślinność antropogeniczna, częściowo jako zieleń urządzona lub jako ogrody (część działki przedszkola), w tym zadrzewienia i zakrzewienia. W części niezagospodarowanej, na gruntach porolnych (użytki rolne), występują głównie niskie, wykaszane trawy.

Fauna

Wśród terenów zurbanizowanych mogą występować pospolite zwierzęta synantropijne, głównie drobne ssaki lub ptaki okresowo bytujące w środowisku przekształconym przez człowieka, w bezpośredniej bliskości miejsc zamieszkałych lub użytkowanych przez człowieka. Ze względu na występujące w granicach obszaru objętego planem zadrzewienia mogą występować miejsca bytowania ptaków.

Krajobraz

Krajobraz centralnej części gminy, w której obrębie zlokalizowany jest oceniany obszar, zdominowany jest przez zabudowę i tereny zurbanizowane, przy czym zasadniczo jest to zabudowa mało intensywna, nieco bardziej zintensyfikowana w rejonie urzędu gminy, ze stosunkowo dużym udziałem zieleni towarzyszącej w tym formie zadrzewień i zakrzewień.

Formy ochrony przyrody

W granicach obszaru planu oraz w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody.

Na południe od obszaru planu (w najbliższej odległości ok. 400 m) rozciąga się obszar Natura 2000 reprezentowany przez obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Górnej Wisły (PLB240001), który obejmuje teren o pow. 24740,19 ha położony w obrębie 9 gmin wchodzących w skład powiatów bielskiego, cieszyńskiego i pszczyńskiego. W granicach OSO Dolina Górnej Wisły mieści się większa część terenu gminy Goczałkowice-Zdrój, z kluczowymi siedliskami – Zbiornikiem Goczałkowickim oraz stawami hodowlanymi.

W regionalnej koncepcji korytarzy ekologicznych opracowanej w roku 2007 dla województwa śląskiego na potrzeby planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a wykorzystanej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego „Plan 2020+” do delimitacji obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo, wyznaczono systemy korytarzy ekologicznych różnego typu. Znaczna część gminy, w tym obszar opracowania, objęta została korytarzem ornitologicznym o znaczeniu ponadregionalnym „Dolina Górnej Wisły”

Jedną z prawnych form ochrony przyrody jest też ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów (art. 6 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Zgodnie z art. 46 ustawy ma ona na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Nie ma przesłanek, aby traktować nacechowany struktura zurbanizowaną obszar objęty planem wraz z otoczeniem, jako obszar dziko występujących gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

II. 9. OCENA JAKOŚCI ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZAGROŻEŃ

Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenia powietrza w rejonie obszaru pochodzić mogą głównie z dwóch źródeł: liniowych (głównie komunikacja samochodowa) lub powierzchniowych (tzw „emisja niska” pochodząca z lokalnych kotłowni i palenisk indywidualnych oraz emisja niezorganizowana).

Największa koncentracja źródeł niskiej emisji występuje w strefach zagęszczenia zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Obszar planu położony jest w obrębie większych skupisk zabudowy (źródeł niskiej emisji).

Na terenie gminy nie prowadzi się systematycznych pomiarów jakości powietrza atmosferycznego. Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska obecny system monitoringu jakości powietrza wyniki pomiarów adresuje do wydzielonych stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza Goczałkowice-Zdrój zaliczono do strefy śląskiej (kod strefy PL2405).

Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2018 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała strefę śląską do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenia przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszanego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji (uchwała Nr VI/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r.) określa działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach. Wśród proponowanych działań, w ramach katalogu dobrych praktyk, znajdują się zalecenia do realizacji w planach zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich: zwiększenie obszarów zieleni pełniących funkcję ochronną w miastach zapewniającej wymianę powietrza w obszarach gęstej zabudowy, a także prowadzenie polityki zagospodarowania przestrzennego uwzględniającej konieczność ochrony istniejących i wyznaczania nowych kanałów przewietrzania.

Wyniki modelowania rozkładu zanieczyszczeń (*Program ochrony powietrza...* 2017) wskazują na umiarkowane zanieczyszczenie powietrza w rejonie gminy. Według danych za rok 2015, średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego mieściło się w przedziale 20-25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnej wielkości stężeń 24-godz. mieściła się w przedziale 21-30 (norma 35 razy). Średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu było na poziomie $> 1,5 \text{ ng}/\text{m}^3$ (powyżej wartości dopuszczalnej wynoszącej 1 ng/m^3).

Gmina Goczałkowice-Zdrój realizuje Program ograniczenia niskiej emisji, przyjęty Uchwałą nr XXXVI/267/2018 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 26.06.2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Goczałkowice-Zdrój”. Głównym celem Programu jest zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza z procesów spalania paliw stałych oraz wyeliminowanie możliwości spalania odpadów w paleniskach domowych zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz poprawę efektywności energetycznej budynków. Służyć temu ma wymiana niskowydajnych i nieekologicznych źródeł ciepła na źródła ekologiczne oraz termomodernizacja budynków.

Wody powierzchniowe

Głównym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych w gminie są ścieki gospodarczo-bytowe i przemysłowe oraz zanieczyszczone wody opadowe.

Na analizowanym obszarze, ze względu na powszechny dostęp do sieci kanalizacyjnej zagrożenie dla wód jest relatywnie małe. Obszar znajduje się w granicach Aglomeracji Czechowice-Dziedzice (uchwała Nr XXXI/376/20 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 15.12.2020 r.) – granica aglomeracji obejmuje gminy Czechowice-Dziedzice i Goczałkowice-Zdrój.

W pewnym stopniu, przy braku odpowiednich rozwiązań technicznych, również wody deszczowe (opadowe, roztopowe) z dróg, chodników i parkingów mogą powodować zanieczyszczenie wód związkami azotu, węgla, zawiesinami i substancjami ropopochodnymi.

W ramach monitoringu jakości wód powierzchniowych, prowadzonego przez WIOŚ w Katowicach w 2017 r., badano jakość wód Wisły i Zbiornika Goczałkowickiego. Wody charakteryzowały się II klasą elementów biologicznych i hydromorficznych (stan/potencjał dobry). W przypadku elementów fizykochemicznych wody Zbiornika Goczałkowickiego zaliczono do I klasy, a wody Wisły do II klasy (odpowiednio – bardzo dobry i dobry stan/potencjał ekologiczny). Potencjał ekologiczny wód oceniono jako dobry, natomiast ogólny stan wód jako zły.

Wody podziemne

Państwowy monitoring jakości wód podziemnych prowadzony jest w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Na terenie gminy nie ma punktów poboru prób do badań jakości wód podziemnych w ramach monitoringu państwowego. W obrębie JCWPd nr 157

punkty pomiarowe nie są reprezentatywne dla obszaru opracowania. W Czechowicach-Dziedzicach w latach 2016-2018 stwierdzano IV końcową klasę jakości wskaźników fizyczno – chemicznych, głównie ze względu na wysokie stężenia jonów żelaza pochodzenia geogenicznego. Pozostałe wskaźniki mieściły się w klasie III. W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na lata 2016 – 2021 stan chemiczny obu JCWPd określono jako dobry.

Hałas

Zagrożenie hałasem wynika w głównej mierze z jego emisji pochodzącej z ciągów komunikacyjnych. Obszar planu położony jest przy ul. Szkolnej, która nie jest źródłem hałasu ponadnormatywnego. W odległości ok. 200 m na zachód od obszaru planu przebiega linia kolejowa nr 139 relacji Katowice – Zwardoń, natomiast w odległości niecałych 300 m na północny-wschód od obszaru planu przebiega droga krajowa nr 1.

Mapa akustyczna dla drogi krajowej nr 1 została wykonana w 2018 r. (*Mapa akustyczna dla dróg krajowych w województwie śląskim o łącznej długości 623,975 km*). Dla linii kolejowej nr 139 mapę akustyczną wykonano w 2017 r. (*Mapa akustyczna dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdżają ponad 30 000 pociągów rocznie*).

Na podstawie opracowanych map akustycznych można uznać, że obszar planu znajduje się poza zasięgiem izofon określających ponadnormatywny poziom dźwięków w stosunku do terenów wymagających ochrony przed hałasem. Dopuszczalny poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. 2014, poz. 112).

Promieniowanie elektromagnetyczne

Obszar planu znajduje się poza zasięgiem ponadnormatywnego promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego.

Zagrożenie powodziowe

Nie dotyczy obszaru objętego planem.

Degradacja gleb i gruntów

Zakłada się, że gleby i grunt będą podlegać przekształceniom antropogenicznym, w ramach prowadzenia robót ziemnych i budowlanych związanych z zabudowaniem terenu.

Zagrożenie wystąpieniem ruchów masowych

Na terenie planu nie występują warunki do tworzenia się osuwisk i ruchów masowych ziemi.

II. 9. OCHRONA WALORÓW UZDROWISKOWYCH

Gmina Goczałkowice-Zdrój ma status gminy uzdrowiskowej i zgodnie z aktualnym operatem uzdrowiskowym w jej obrębie wyznaczono strefy ochrony uzdrowiskowej: strefę „A” (pow. ok. 139,39 ha), strefę „B” (pow. 675,82 ha) i strefę „C” (pow. 4128,5 ha, przy czym w granicach gminy to 3 940 ha, a pozostałą powierzchnię stanowi obszar Sołectwa Zabłocie w gminie Strumięń).

Obszar objęty planem znajduje się w granicach strefy „B” ochrony uzdrowiskowej, dla której istotnym wymogiem ochrony uzdrowiskowej jest zapewnienie odpowiedniego udziału terenów zieleni na poziomie 50% w granicach całej strefy „B”. Wymóg utrzymania terenów zieleni w strefie „B” zapewniają przede wszystkim obszary rolne, zbiorniki wodne (zwłaszcza zespoły stawów „Maciek”,

„Maciek Kanałowy”, „Maciek Borowy”, „Zabrzyszczak I”, „Zabrzyszczak II” i „Zabrzyszczak III”), tereny leśne i zadrzewione oraz inne tereny zieleni, w tym wzdłuż doliny Potoku Goczałkowickiego – łącznie obszary te zajmując blisko 400 ha, stanowiąc 59% udział w całej strefie „B”.

Na mocy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych na terenach poszczególnych stref obowiązują ograniczenia (art. 38a). Dla strefy „B” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- budowy (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane): zakładów przemysłowych; obiektów handlowych o powierzchni użytkowej większej niż 400 m²; stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy „A” ochrony uzdrowiskowej; parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych;
- uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału;
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
- wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu;
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

III. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ NA MOCY USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar planu cechuje niewielkie skumulowanie problemów ochrony środowiska, z których wymienić można jedynie:

- jakość powietrza,
- przekształcenia gleb i gruntów,
- zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych
- wpływ na warunki mieszkaniowe terenów sąsiednich

Jakość powietrza

Problem niskiej jakości powietrza, a zwłaszcza ograniczenia niskiej emisji jest złożony i w mniejszym stopniu uzależniony od kierunków polityki przestrzennej. Do działań możliwych do podjęcia na gruncie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym można zaliczyć uwzględnianie w dokumentach planistycznych: zwiększenia udziału zieleni zapewniającej wymianę powietrza na obszarach gęstej zabudowy, projektowanie linii zabudowy w sposób uwzględniający zapewnienie „przewietrzania” oraz ograniczenie nowych źródeł grzewczych opartych o spalanie paliw i umożliwienie sytuowania urządzeń wywarzających energię ze źródeł odnawialnych.

Przekształcenia gleb i gruntów

Na terenie planu znajdują się wyłącznie grunty rolne, które nie podlegają uprawą, a ze względu na położenie w otoczeniu silnie zurbanizowanej zabudowy nie pełnią, w żadnym stopniu, gruntów przydatnych rolniczo. Natomiast w kontekście wpływu na tereny sąsiednie oraz ze względu na zapewnienie naturalnej infiltracji wód, należy ograniczyć całkowite przekształcenie gruntów, w szczególności zabudowywanie, zapewniając częściowy udział powierzchni biologicznie czynnej.

Zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych

Realizacja projektu planu może przyczynić się w dłuższej perspektywie do zmiany warunków odpływu – zmniejszenie powierzchni naturalnie infiltrujących wody (powierzchni biologicznie czynnej) oraz wzrost powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów, placów). Stąd wody opadowe odprowadzane z powierzchni terenu powinny być w pierwszej kolejności retencjonowane w obrębie działki i wykorzystanie do np. nawadniania zieleni.

Wpływ na warunki mieszkaniowe terenów sąsiednich

Zagrożeniem dla otoczenia może być dopuszczanie funkcji, które ze względu na rodzaj działalności oraz skalę zainwestowania mogą niekorzystnie wpływać na tereny sąsiednie. Obszar planu od strony południowej sąsiaduje bezpośrednio z działkami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wymaga to w pierwszym rzędzie rezygnacji z funkcji terenów związanych z uciążliwościami przejawiającymi się emisją hałasu, wibracji, zapyleniem (np. wynikającym z istotnego ruchu samochodowego lub składowaniem materiałów, zwłaszcza sypkich, w sposób niezabezpieczony przed wpływem zjawisk atmosferycznych).

IV. OCENA PROJEKTU PLANU W ASPEKcie UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Za dokumenty rangi krajowej i międzynarodowej (w tym wspólnotowej) formułujące cele ochrony środowiska uznane za istotne z punktu widzenia projektu planu, uznano:

- Decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”;
- Odnowiona strategia UE dotycząca trwałego rozwoju (w wersji przyjętej przez Radę Europejską w dniach 15-16 czerwca 2006 r.);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (...);
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 (Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r.)
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (Ministerstwo Środowiska, październik 2013).
- Polityka ekologiczna państwa 2030 (Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 6 września 2019 r., M.P. 2019 poz. 794).

Wyboru dokumentów dokonano przy uwzględnieniu faktycznego znaczenia ustaleń przedmiotowego planu dla realizacji celów ochrony środowiska oraz biorąc pod uwagę potencjalne skutki środowiskowe. W poniższej tabeli wymieniono główne cele formułowane w analizowanych dokumentach oraz wskazano, w sposób ogólny, rozwiązania planu istotne dla realizacji tych celów.

Tab.5. Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu z celami mającymi znaczenie dla dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia.

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - przekształceniu Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną; - ochronie obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu; 	<ul style="list-style-type: none"> - wykluczenie źródeł ciepła w relatywnie największym stopniu zanieczyszczających atmosferę; - wykorzystanie energii odnawialnej dla celów grzewczych oraz wytwarzania ciepłej wody użytkowej; - kształtowanie korzystnych warunków przewietrzania terenów zabudowanych – linie zabudowy; - odprowadzenie ścieków siecią kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków;
Odnowiona strategia UE dotycząca trwałego rozwoju (2006)	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - ograniczyć zmiany klimatu oraz ich koszty i negatywne skutki, jakie obciążają społeczeństwo i środowisko naturalne; - ograniczyć hałas, zarówno u źródła, jak i poprzez środki łagodzące tak, by poziom narażenia na hałas miał jak najmniejszy wpływ na zdrowie; 	<ul style="list-style-type: none"> - określenie zasad ochrony powietrza, stosowania ekologicznych źródeł grzewczych – ograniczenie spalania paliw stałych; - wykorzystywanie energii odnawialnej jako źródła zaopatrzenia w ciepło; - określenie zasad ochrony przed hałasem;

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- utrzymanie jakości powietrza i jej poprawa;	- określenie zasad stosowania ekologicznych źródeł grzewczych – ograniczanie spalania paliw stałych; - kształtowanie korzystnych warunków przewietrzania terenów zabudowanych – linie zabudowy;
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- ustanawia wspólne ramy dla promowania energii ze źródeł odnawialnych; - określa obowiązkowe krajowe cele ogólne w odniesieniu do całkowitego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii;	- zaspokajanie potrzeb ciepłych zabudowy m.in. w oparciu o stosowanie systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii;
Strategia Rozwoju Kraju 2020	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- wspieranie przedsięwzięć związanych z oczyszczeniem ścieków, zagospodarowaniem odpadów i rekultywacją terenów zdegradowanych, ochrona powietrza, ochrona przed hałasem;	- wykorzystywanie energii odnawialnej do celów grzewczych, ograniczanie nowych źródeł grzewczych opartych na spalaniu paliw stałych; - odprowadzenie ścieków głównie siecią kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków; - określenie zasad ochrony przed hałasem;
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa; - wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	- określenie zasad gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi; - zapobieganie nadmiernemu uszczelnianiu gruntów oraz wdrażanie rozwiązań, które umożliwią zagospodarowanie wód opadowych na działce; - dostosowanie lokalizacji i intensywności zabudowy do warunków środowiskowych; - wykonanie projektu dokumentu w technice GIS;
Polityka ekologiczna państwa 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców - zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska - łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	- odprowadzenie ścieków głównie siecią kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków, - zapobieganie nadmiernemu uszczelnianiu gruntów oraz wdrażanie rozwiązań, które umożliwią zagospodarowanie wód opadowych na działce; - określenie zasad ochrony powietrza, stosowania ekologicznych źródeł grzewczych – ograniczanie spalania paliw stałych; - wykorzystywanie energii odnawialnej jako źródła zaopatrzenia w ciepło; - określenie zasad ochrony przed hałasem;

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

W granicach obszaru planu oraz w jego najbliższym otoczeniu nie występują prawne formy ochrony przyrody objęte siecią obszarów Natura 2000.

W odległości ok. 400 m na południe od obszaru planu rozciąga się obszar Natura 2000 reprezentowany przez obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Górnej Wisły (PLB240001). Przy czym nie występują żadne powiązania przyrodnicze niewielkiego obszaru objętego planem, położonego w centralnej, zurbanizowanej części gminy, z wymienionym obszarem Natura 2000.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie wystąpi oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

VI. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W WYNIKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Oceniany projekt dokumentu obejmuje obszar w całości objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych „CZECHOWICE II”, „BESTWINA”, „RUDOŁTOWICE” i „GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ” znajdujących się w granicach administracyjnych gminy Goczałkowice-Zdrój, zatwierdzony Uchwałą Nr XLII/290/10 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 7 września 2010 r. (Dz. U. Woj. Śl. 2010 Nr 257 poz.4033), który ustalił tereny:

- II.46UE – teren usług oświaty i edukacji (istniejące przedszkole);
- II.47UA,UK – teren zabudowy usługowej: usług administracji gospodarczej, samorządowej, finansowej, urzędy różne, usługi państwowej i ochotniczej straży pożarnej, usługi pocztowe oraz usługi kultury (istniejąca zabudowa Urzędu Gminy i Straży Pożarnej);
- II.49 MN1 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (dotychczas niezabudowane działki stanowiące luki budowlane wśród istniejącej zabudowy).

Projekt planu zakłada, w porównaniu do dokumentu obecnie obowiązującego, zmianę przeznaczenia terenu o powierzchni ok. 0,14 ha z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN1) na teren zabudowy usługowej (U). Obecnie działki objęte tą zmianą nie są zabudowane, ale mają możliwość kształtowania zabudowy. Oznacza to, iż obowiązujący plan miejscowy wywołuje zmiany w środowisku polegające na możliwości zabudowy. Ogólnie wpływ na środowisko związany z możliwością zabudowy już jest negatywny, jednak skala negatywnego oddziaływania jest niewielka, o miejscowym znaczeniu – zabudowa uzupełnia strukturę osadniczą centralnej części gminy i nie wiąże się z utratą obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Brak realizacji projektowanego dokumentu nie wpłynie znacząco na ogólny poziom presji na środowisko, w szczególności w zakresie: ochrony wód, ochrony powietrza, gruntów, ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi oraz ochrony cennych przyrodniczo obszarów i obiektów. Niezależnie od tego, czy nastąpi przyjęcie i realizacja projektowanego dokumentu, przewidywana presja na środowisko będzie podobna. Nowe ustalenia nieznacznie zintensyfikują zurbanizowanie obszaru, poprzez określenie większej intensywności zabudowy usługowej, ogólnie o nieco większych gabarytach i większej zajętości powierzchni w stosunku do dotychczasowego charakteru przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

VII. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

VII.1. WARUNKI ZDROWOTNE I BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI

Oddziaływanie na ludzi będzie się wiązało z kształtowaniem ogólnych warunków zdrowotnych i bioklimatycznych, na które pośredni wpływ wywiera w szczególności stan sanitarny powietrza, wód, gleb (zależności wynikające m.in. z wymienionych elementów środowiska omówiono w kolejnych punktach oceny). Bezpośrednie oddziaływanie na ludzi wynika z emisji zanieczyszczeń w postaci hałasu czy promieniowania elektromagnetycznego oraz wiąże się z bezpieczeństwem powszechnym w zakresie eliminacji zagrożeń np. wodnych (powodzie, podtopienia) i geologicznych (osuwanie się mas ziemnych, skutki eksploatacji złóż kopalin), a także z wpływem na ogólną jakość życia (warunki zamieszkania i użytkowania).

Niewiele z wyżej wymienionych oddziaływań i zagrożeń dla warunków zdrowotnych i bezpieczeństwa ludności odnosi się do przedmiotu ustaleń ocenianego planu, biorąc pod uwagę przedmiot planu zawężony do istotnie ograniczonego obszaru, o skonkretyzowanym celu (zmiany, w niewielkim zakresie, dotychczasowych ustaleń planistycznych),

Hałas

Ocenia się, że w związku ze zmianami przeznaczenia terenu, wynikającymi z projektu planu, polegającymi na niewielkim powiększeniu terenów usług, nie występuje ryzyko przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Projekt planu zakazuje stwarzania uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji hałasu przekraczającego wartości dopuszczalne. Odnosi się to więc również do ochrony sąsiednich terenów mieszkaniowych przed ponadnormatywnym hałasem. Należy jednocześnie wskazać, że nowe źródła hałasu mogą wynikać ze specyfiki funkcjonowania znajdującej się w obszarze planu straży pożarnej. Jednak uciążliwości te (m.in. syreny alarmowe, ostrzegawcze sygnały dźwiękowe wozów strażackich) należy rozpatrywać jako działanie jednostek uprzywilejowanych na podstawie odrębnych przepisów. Ponadto plan ogranicza występowanie usług rzemiosła, handlu i gastronomii – możliwe wyłącznie jako lokale zajmujące jedynie część budynku usługowego. Wykluczono składy i magazyny oraz gospodarowanie odpadami.

Ocenia się, że ustalenia planu, w powiązaniu z obowiązującymi normami oraz przepisami odrębnymi dotyczącymi emisji hałasu w środowisku, nie przyczyniają się do stałego (systematycznego) i nieodwracalnego generowania ponadnormatywnego hałasu. W obszarze planu w stanie istniejącym już występują funkcje (straż pożarna), które mogą jedynie lokalnie spowodować pogorszenie klimatu akustycznego, głównie w czasie podejmowania akcji ratowniczych. Pewne uciążliwości hałasowe mogą towarzyszyć również samej budowie nowych obiektów, kiedy to można się spodziewać krótkotrwałych, powtarzających się oddziaływań akustycznych.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (możliwe miejscowe oddziaływanie);

Waga skutków negatywnych – nieistotne;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

Zagrożenia wodne

Brak zagrożeń powodziowych lub związanych z lokalnym zalewaniem czy podtopieniami. Planowana nowa zabudowa spowoduje zmniejszenie ilości wód infiltrujących do gruntu, a tym samym zwiększenie spływów powierzchniowych, poprzez kształtowanie dodatkowych powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów, placów). Należy zrealizować skutecznie działający system odprowadzania wód opadowych, w tym przy wykorzystaniu retencji, tak aby zmiana stosunków wodnych nie spowodowała szkód dla nieruchomości sąsiednich.

Ustalenia planu określają stosunkowo duży udział powierzchni biologicznie czynnej – na poziomie minimum 35%, co powinno zapewnić naturalną infiltrację wód oraz umożliwić ich zagospodarowanie w ramach posesji. Ponadto nakazuje się stosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych i roztopowych z powierzchni działki, opartych na infiltracji wody lub pełniących funkcje retencyjne, w tym umożliwiające zagospodarowanie lub gromadzenie wód opadowych i roztopowych w celu ich użytkowego wykorzystania lub rozsączenia.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (zwiększanie odpływów powierzchniowych) i pozytywne (udział powierzchni biologicznie czynnej i stosowanie rozwiązań opóźniających odpływ wód);

Waga skutków – nieznaczne;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych

W granicach obszaru opracowania nie występują zagrożenia osuwania się mas ziemnych.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne

Plan nie wpływa na zwiększenie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym. Ewentualna lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej jest dopuszczalna niezależnie od ustaleń dokumentów planistycznych – na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych plan miejscowy nie może ustanawiać zakazów oraz uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Ryzyko narażenia ludzi na skutki poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są związane z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Na terenie planu nie ma obecnie zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz nie przewiduje się przeznaczenia terenu umożliwiającego lokalizację takich zakładów.

Wpływ na otoczenie

W sąsiedztwie obszaru planu od strony południowej znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (od strony wschodniej zlokalizowane są działalności usługowe, od zachodniej i północnej przebiegają drogi publiczne). Wpływ realizacji ustaleń planu może oddziaływać na komfort środowiska zamieszkania w związku ze zwiększeniem dotychczasowej skali użytkowania, przez realizację nowej zabudowy. Przy czym plan nie przewiduje możliwości realizacji żadnych funkcji uciążliwych – zakazuje się stwarzania uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego. Ponadto od strony południowej plan ustala nieprzekraczalną linię zabudowy o zasięgu od 6 m do 8 m od sąsiadujących działek mieszkaniowych. Ustalenie to jest bardziej rygorystyczne, niż wynika to z warunków technicznych dotyczących sytuowania budynków – działanie to uznaje się za pozytywny aspekt przyjętych rozwiązań.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (możliwe miejscowe zwiększenie oddziaływania na otoczenie) i pozytywne (ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy od strony działek mieszkaniowych);

Waga skutków negatywnych – umiarkowane;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.2. ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Wpływ na rośliny będzie się odbywał głównie poprzez zmniejszanie powierzchni terenów biologicznie czynnych. Projekt planu obejmuje tereny już w znacznej skali zurbanizowane. Przekształceniom będą podlegać jedynie grunty orne na dotychczas niezagospodarowanych działkach o niewielkiej powierzchni (0,14 ha). Zagrożenie może dotyczyć też ewentualnej wycinki drzew, które miałyby kolidować z realizacją nowych inwestycji.

Wpływ na zwierzęta, będzie polegał głównie na zwiększeniu presji na pospolite zwierzęta, głównie synantropijne – drobne ssaki lub ptaki. Plan nie obejmuje obszarów siedlisk ani terenów cennych przyrodniczo lub stanowiących powiązania między takimi obszarami / terenami. Ocenia się, że ewentualne zagrożenie dla zwierząt, będzie związane z wycinką drzew i krzewów (głównie likwidacją zadrzewień), które mogą potencjalnie stanowić miejsca bytowania i rozrodu ptaków.

Rekomenduje się, w celu złagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, aby przy realizacji zamierzeń inwestycyjnych uwzględniać ograniczenie wycinki drzew do niezbędnego minimum, przy zapewnieniu nasadzeń zastępczych oraz planowanie ewentualnej wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (zmniejszenie udziału roślin i przestrzeni bytowej zwierząt);

Waga skutków negatywnych – umiarkowane;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Oddziaływanie na wody oceniono w dwóch aspektach: w kontekście ich stanu sanitarnego oraz w kontekście zasobów, w tym warunków odpływu i retencji.

Na obszarze opracowania szczególnie istotna jest ochrona Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych (UPWP) Rejonu Małej Wisły (Q-II). Jest on zasilany z powierzchni terenu na całym obszarze planu. Ze względu na dobrą izolację stopień zagrożenia zanieczyszczeniami infiltrującymi z powierzchni terenu jest średni. Zwiększony udział terenów zabudowy w obszarze planu nie powinien powodować nadmiernej presji na jakość wód zgromadzonych w Zbiorniku UPWP, przy założeniu sprawnie działającego systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych.

Realizacja projektu planu może przyczynić się w dłuższej perspektywie do zmiany warunków odpływu. Naturalna retencja gruntowa może być stopniowo ograniczona na skutek wzrostu powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów, placów). Jednocześnie przyspieszeniu ulegnie spływ wód opadowych, a wody te, zamiast naturalnie infiltrować w grunt, będą zbierane w systemy kanalizacji deszczowej i muszą być podczyszczane do normatywnego poziomu. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni terenu powinny być w pierwszej kolejności retencjonowane w obrębie działki i wykorzystanie do np. nawadniania zieleni. Plan nakazuje stosowanie na terenach przeznaczonych pod zabudowę rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych i roztopowych, opartych na infiltracji oraz pełniących funkcje retencyjne, w tym zagospodarowanie lub gromadzenie wód w celu ich wykorzystania lub rozsączenia.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (nowe źródła zanieczyszczeń i ograniczenia naturalnej infiltracji) i pozytywne (wprowadzenie priorytetu dla zbiorowego odprowadzania ścieków i stosowanie rozwiązań opóźniających odpływ wód opadowych i roztopowych);

Waga skutków negatywnych – umiarkowane;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.4. KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Zabudowa generować będzie dostawy energii ze źródeł sztucznych (wypromieniowywanie ciepła) oraz zmieni lokalne warunki przewietrzania (zabudowa na terenach dotychczas otwartych).

Projekt planu nie przewiduje dużego przyrostu nowych terenów inwestycyjnych, który mógłby skutkować istotnym zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery w skali całej gminy. Ponadto nie nastąpi wzrost ilości źródeł zanieczyszczeń w zakresie niskiej emisji. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczna jest instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetyczno-emisyjnej.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (promieniowanie ciepła i zmiana warunków przewietrzania);

Waga skutków negatywnych – nieznaczne;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.5. POWIERZCHNIA ZIEMI I ZASOBY NATURALNE

Prognozowany wpływ na powierzchnię ziemi wiąże się głównie ze zmianami w ukształtowaniu (rzeźbie) terenu i przekształceniami pokrywy glebowej związanymi z procesem zabudowy terenu. Przekształcenia gleb będą dotyczyły gruntów nieużytkowanych rolniczo.

Realizacja nowych inwestycji budowlanych może powodować takie przekształcenia powierzchni ziemi, które wpłyną na zmianę stosunków wodnych, mieszanie wierzchnich warstw gruntu, niszczenie lub zaburzenie profili glebowych oraz pogorszenie ich właściwości. Bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi polegać będzie na usunięciu wierzchniej warstwy i wyłączeniu biologicznej czynności gleby. Wpływ będzie ogólnie niewielki (może powodować jedynie miejscowe przekształcenia powierzchni ziemi, zmiany ukształtowania terenu wskutek przemieszczania wierzchnich warstw gruntów oraz likwidacji lub zaburzaniu profili glebowych).

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (przekształcenia gleb) i pozytywne (zachowanie części powierzchni biologicznie czynnej);

Waga skutków negatywnych – umiarkowane;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.6. KRAJOBRAZ I ZABYTKI

Ocena krajobrazu rozumianego w kategoriach estetycznych (jako zbiór bodźców, oddziałujących na różne zmysły użytkownika) ma charakter subiektywny.

Obszar planu nie charakteryzuje się występowaniem komponentów decydujących o walorach krajobrazowych, takich jak urozmaicona rzeźba, istotny udział zadrzewień, ekspozycja atrakcyjnych widoków, rozległych przestrzeni lub specyficznych elementów występujących w przestrzeni. Wpływ ustaleń planu przesądzi jedynie o zmianie dotychczasowego „mikro” krajobrazu poprzez powstanie nowych obiektów w przestrzeni, ewentualne zmniejszenie udziału zadrzewień. Skala oddziaływania będzie niewielka (wysokość zabudowy do 13 m) i trudno przesądzić jednoznacznie o wpływie wyłącznie negatywnym, co zależy od standardów zagospodarowania terenu i jakości architektury (plan określa stosowanie na elewacji budynków jasnych o niskiej intensywności zabarwienia, odcieni kolorów: biały, beżowy, brązowy, szary, żółty, pomarańczowy lub pochodne tych kolorów).

Ustalenia planu przyczyniają się do ochrony wartości dziedzictwa kulturowego związanych ze znajdującymi obiektem zabytkowym oraz miejscami pamięci (dobra kultury współczesnej). Ustalenia służą zachowaniu i wzmocnieniu ochrony tych wartości kulturowych.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (zmiana krajobrazu) i pozytywne (ochrona walorów kulturowych);

Waga skutków negatywnych – nieistotne;

Odwracalność procesów – trudno odwracalny;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.7. OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ

Obszar planu położony jest w granicach strefy „B” ochrony uzdrowiskowej – każdorazowo obowiązują wymogi ochrony uzdrowiskowej wynikające z przepisów odrębnych. Przy czym przeznaczenie terenu określone w planie jest skonkretyzowane i nie wiąże się w żadnym stopniu z naruszeniem prawnych ograniczeń i zakazów związanych z ochroną walorów uzdrowiskowych.

Ustalenia planu nie naruszają również wymogu zapewnienia w strefie „B” ochrony uzdrowiskowej udziału terenów zieleni (gruntów pokrytych roślinnością) na poziomie 50% powierzchni całego obszaru strefy. W przypadku strefy „B” (powierzchnia ok. 675,82 ha, według operatu uzdrowiskowego) wymóg utrzymania terenów zieleni zapewniają przede wszystkim liczne obszary rolne, tereny leśne i zadrzewione oraz inne tereny zieleni, które łącznie dla strefy „B” na obszarze gminy zajmują blisko 400 ha, stanowiąc 59% udział w całej strefie „B”. Ponadto udział ten zapewniają tereny zieleni występujące na działkach budowlanych, w tym ogrody, skwery, trawniki.

VII.8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Skutki realizacji ustaleń projektu planu na środowisko będą mieć oddziaływanie lokalne. W tym kontekście należy uznać, że nie występuje znaczące transgraniczne oddziaływanie na środowisko w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w projekcie ocenianego dokumentu (a także rozwiązań kompensujących), zachodzi w przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań (w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...]) na obszar Natura 2000. Biorąc pod uwagę ustalenia projektu planu, jego ograniczony zasięg przestrzenny i niewielkie zwiększenie presji na środowisko, wykluczono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 zlokalizowanych poza obszarem planu (w odległości ok. 400 m) oraz na integralność tych obszarów. Wobec tego nie wystąpiła konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w rozumieniu art. 54 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...).

Projekt planu zawiera ustalenia – adekwatnie do przedmiotu planu i celu jego realizacji, mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko (uwzględniając brak przesłanek do określania w planie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń odnoszących się do zasad ochrony przyrody, krajobrazu i kształtowania krajobrazu, w tym ochrony krajobrazów kulturowych oraz granic i sposobów zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych):

- w zakresie ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi – zakaz stwarzania uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne;
- w zakresie ochrony wód:
 - zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi oraz zagospodarowania i użytkowania terenu w sposób powodujący przenikanie ponadnormatywnych zanieczyszczeń do wód i do ziemi;
 - odprowadzenie ścieków bytowych głównie do kanalizacji sanitarnej;
 - stosowanie na terenach przeznaczonych pod zabudowę rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych i roztopowych z powierzchni działki budowlanej lub terenu objętego inwestycją, opartych na infiltracji wody oraz pełniących funkcje retencyjne, w tym umożliwiające zagospodarowanie lub gromadzenie wód opadowych i roztopowych w celu ich użytkowego wykorzystania lub rozsączenia;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi – ustala się zachowanie 35% udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- w zakresie wpływu na otoczenie – ustala się nieprzekraczalne linie zabudowy od strony sąsiednich działek mieszkaniowych oraz ogranicza się rodzaj i skalę usług potencjalnie uciążliwych (np. handlu, rzemiosła, gastronomii) wykluczono: handel wielkopowierzchniowy, składy i magazyny, gospodarowanie odpadami;

Ponadto plan wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzenie wskaźników intensywności, maksymalnej powierzchni zabudowy i gabarytów obiektów, określa ochronę zabytków i miejsc pamięci.

IX. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W związku z tym, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następuje poprzez wydawane na jego podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, skutki realizacji projektu wyrażać się będą we wpływie na środowisko konkretnych inwestycji. Oznacza to, że ocenę skutków realizacji planu należy przeprowadzać poprzez zbadanie wpływu na środowisko pozwoleń na budowę. Jest to możliwe w trakcie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W trakcie wspomnianej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym należy skontrolować skuteczność realizacji dokumentu w zakresie: wykorzystania przestrzeni, faktycznego użytkowania terenów, zwłaszcza w zakresie dopuszczalnych funkcji usługowych, parametrów i wskaźników zagospodarowania i kształtowania zabudowy, zasad ochrony środowiska.

Metody analizy zachodzących zmian korzystania ze środowiska powinny opierać się na wynikach państwowego monitoringu środowiska oraz informacji o korzystaniu ze środowiska i danych, wymaganych przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności z pomiarów od przedsiębiorców prowadzących instalacje oraz zarządzających terenami. Należy zbierać sygnały i zasięgać opinii od społeczności lokalnej na temat ewentualnych uciążliwości oraz nieprawidłowego wykorzystywania i użytkowania terenów. Analizę wykorzystania przestrzeni zgodnie z zapisami planu należy dokonać metodami GIS, wykorzystując aktualne mapy zasadnicze i zdjęcia lotnicze, w razie konieczności uzupełniane pomiarami terenowymi.

W razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska powinien zobowiązać podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska. W przypadku wystąpienia szkód w środowisku lub niedopełnienia przez podmiot korzystający ze środowiska przepisów o ochronie środowiska należy zastosować adekwatne środki, przewidziane w przywołanej ustawie, z uwzględnieniem przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego, w zależności od charakteru naruszenia, należy stosować przepisy kontrolujące zagospodarowanie terenu na działce wraz z kształtowaniem zabudowy. W przypadku niewłaściwego zagospodarowania terenu zastosowanie będzie mieć przepis art. 35a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: *W przypadku zmiany zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, zakazać właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym.* Natomiast w zakresie naruszenia przepisów Prawa budowlanego należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej do wymogów planu miejscowego.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Goczałkowice-Zdrój w rejonie Urzędu Gminy sporządzony w związku z Uchwałą Nr XLVIII/323/2023 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania przedmiotowego planu.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym, stanowiącym prawo miejscowe. Stanowi on podstawę wydawania pozwoleń na budowę. Również prowadzone inwestycje budowlane wymagające zgłoszenia oraz zmiany sposobu użytkowania terenu na działce powinny być zgodne z ustaleniami planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono zgodnie z przepisami art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera następujące zasadnicze elementy: (1) charakterystykę i ocenę stanu środowiska (w podziale na podstawowe elementy środowiska) wraz z określeniem głównych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu planu oraz prognozowanych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu; (2) część prognostyczną, zawierającą ocenę skutków realizacji projektowanych ustaleń na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie ludzi, z uwzględnieniem wpływów skumulowanych (wzajemnych oddziaływań poszczególnych elementów środowiska), a także: ocenę projektowanego dokumentu pod względem stopnia uwzględnienia zasad określonych w dokumentach rangi międzynarodowej i krajowej, proponowane działania ograniczające potencjalny negatywny wpływ skutków realizacji projektu planu na środowisko oraz sposoby monitorowania realizacji projektu planu.

W pierwszej części opracowania oceniono cechy i aktualny stan środowiska na terenach objętych projektem oraz w otoczeniu tych terenów. Z oceny tej wynikają główne uwarunkowania, jakie wpływają na rozwiązania planistyczne, w tym ograniczenia zagospodarowania przestrzennego. Stanowi to kontekst, w jakim oceniono wpływ ustaleń planu na szeroko rozumiane środowisko.

Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu oraz warunki gruntowe nie stwarzają przeszkody w zagospodarowaniu terenu. Pod obszarem opracowania znajdują się dwa złoża: węgla kamiennego „Kobiór-Pszczyna” (rozpoznane wstępnie) oraz wód leczniczych zmineralizowanych „Goczałkowice-Zdrój I” (eksploatowane).

Obszar planu składa się z dwóch części: [1] zurbanizowana o powierzchni ok. 0,5 ha – działki zabudowane budynkami usługowymi oraz [2] niezagospodarowana o powierzchni ok. 0,14 ha – działki stanowiące nieużytkowane grunty rolne.

Obszar planu znajduje się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 364 (Pszczyna-Żory), ale w zasięgu Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych Q-II o średnim stopniu zagrożenia przenikaniem zanieczyszczeń do głównego poziomu wodonośnego (czas pionowej migracji zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej wynosi 5-25 lat).

Przez obszar planu przebiega dział wodny oddzielający zlewnię Potoku Goczałkowickie (niemal cała zurbanizowana część obszaru – użytki budowlane) od obszaru odwadnianego bezpośrednio do Wisły (głównie część niezagospodarowana obszaru planu – użytki rolne).

W części zurbanizowanej obszaru, na działkach budowlanych, wokół zabudowy występuje jedynie roślinność antropogeniczna, częściowo jako zieleń urządzone lub jako ogrody (fragment działki przy przedszkolu), w tym zadrzewienia i zakrzewienia. W części niezagospodarowanej, na gruntach porolnych (użytki rolne), występują głównie niskie, wykaszane trawy.

Wśród terenów zurbanizowanych mogą występować pospolite zwierzęta synantropijne, głównie drobne ssaki lub ptaki okresowo bytujące wśród drzew i krzewów.

Krajobraz centralnej części gminy, gdzie zlokalizowany jest oceniany obszar, zdominowany jest przez zabudowę i tereny zurbanizowane, przy czym zasadniczo jest to zabudowa mało intensywna, nieco bardziej zintensyfikowana w rejonie urzędu gminy.

W granicach obszaru planu oraz w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Na południe od obszaru planu (w odległości ok. 400 m) rozciąga się obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Górnej Wisły (PLB240001).

Do podstawowych problemów ochrony środowiska zaliczyć można jedynie: jakość powietrza, przekształcenia gleb i gruntów, wpływ na warunki mieszkaniowe terenów sąsiednich.

Oceniany projekt dokumentu obejmuje obszar w całości objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który ustalił tereny przeznaczone pod zabudowę: II.46UE – teren usług oświaty i edukacji (istniejące przedszkole); II.47UA,UK – teren zabudowy usługowej: usług administracji gospodarczej, samorządowej, finansowej, urzędy różne, usługi państwowej i ochotniczej straży pożarnej, usługi pocztowe oraz usługi kultury (istniejąca zabudowa Urzędu Gminy i Straży Pożarnej); II.49 MN1 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (dotychczas niezabudowane działki stanowiące luki budowlane wśród istniejącej zabudowy).

Projekt planu zakłada, w porównaniu do dokumentu obecnie obowiązującego, zmianę przeznaczenia terenu o powierzchni ok. 0,14 ha z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN1) na teren zabudowy usługowej (U). Obecnie działki objęte tą zmianą nie są zabudowane, ale mają możliwość kształtowania zabudowy. Oznacza to, iż obowiązujący plan miejscowy wywołuje zmiany w środowisku polegające na możliwości zabudowy. Ogólnie wpływ na środowisko związany z możliwością zabudowy już jest negatywny, jednak skala negatywnego oddziaływania jest niewielka, o miejscowym znaczeniu – zabudowa uzupełnia strukturę osadniczą centralnej części gminy i nie wiąże się z utratą obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Ustalenia planu nie wpływają istotnie na zwiększenie zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności (ze względu na hałas, jakość powietrza, zagrożenia naturalne i inne zagrożenia powodowane działalnością ludzką). Projekt planu nie określa funkcji, które mogłyby istotnie uciążliwie pogarszać warunki mieszkaniowe terenów sąsiednich – ogranicza się rodzaj i skalę usług potencjalnie uciążliwych (np. handlu, rzemiosła, gastronomii, składów i magazynów, gospodarowania odpadami). Ponadto od strony południowej ustala się nieprzekraczalną linię zabudowy o zasięgu 6 m od sąsiadujących działek mieszkaniowych.

Oceniając wpływ na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność zwraca się uwagę na fakt, że planowany rozwój zabudowy dotyczy obszaru pozbawionego walorów przyrodniczych (pojedyncze drzewa i krzewy mogące być miejscem bytowania ptaków). Plan zakłada stosunkowo duży udział powierzchni biologicznie czynnej, co powinno łagodzić skutki procesów urbanizacyjnych.

Oceniając wpływ na wody, zwraca się uwagę na możliwy wzrost ilości odprowadzanych ścieków, w powiązaniu z planowanym rozwojem zabudowy. Przeciwdziałanie zagrożeniom dla wód, będzie polegać przede wszystkim na rozbudowie systemu odprowadzania ścieków. Zwiększy się

również udział powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów, placów), co oznacza, że wody opadowe, zamiast naturalnie infiltrować w grunt, będą zbierane w systemy kanalizacji deszczowej i muszą być podczyszczane do normatywnego poziomu. Plan nakazuje stosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych, opartych na infiltracji wody oraz pełniących funkcje retencyjne (m.in. zagospodarowanie lub gromadzenie wód opadowych).

Realizacja może powodować miejscowe przekształcenia powierzchni ziemi, polegające na zmianie ukształtowania terenu wskutek przemieszczania wierzchnich warstw gruntów oraz likwidacji lub zaburzeniu profili glebowych. Skutki te są również następstwem dokonanych w przeszłości działań planistycznych (przeznaczenie terenu pod zabudowę w latach wcześniejszych).

Wpływ ustaleń planu na krajobraz jest nieistotny – dotyczy jedynie miejscowej zmiany poprzez realizację nowych obiektów w przestrzeni, ewentualne zmniejszenie udziału zadrzewień. Skala oddziaływania będzie niewielka, a wpływ nie musi być wyłącznie negatywnym, co zależy od jakości architektury i cech elementów zagospodarowania terenu.

Ustalenia planu przyczyniają się do ochrony wartości dziedzictwa kulturowego związanych ze znajdującymi obiektem zabytkowym oraz miejscami pamięci (dobra kultury współczesnej). Ustalenia służą zachowaniu i wzmocnieniu ochrony tych wartości kulturowych.

Obszar planu położony jest w granicach strefy „B” ochrony uzdrowskiej – przeznaczenie terenu określone w planie nienaruszenia prawnych ograniczeń i zakazów związanych z ochroną walorów uzdrowskich. Ustalenia planu nie zakłócają również wymogu zapewnienia w strefie „B” ochrony uzdrowskiej udziału terenów zieleni (gruntów pokrytych roślinnością) na poziomie 50% powierzchni całego obszaru strefy – wymóg ten zapewniają tereny występujące poza obszarem planu, w tym tereny zieleni występujące na działkach budowlanych (m.in. ogrody, skwery, trawniki).

Projekt planu zawiera ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Dotyczą one, biorąc pod uwagę przedmiot i cel ustaleń planu, m.in. aspektów udziału powierzchni biologicznie czynnej, ograniczania wpływu na tereny sąsiednie oraz ogólnej ochrony wód, powietrza oraz ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi.

Plan wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzenie wskaźników intensywności zabudowy. Określa też ochronę zabytków i miejsc pamięci.

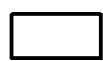

Ocena realizacji ustaleń planu będzie również kontrolowana na podstawie przepisów odrębnych służących ochronie środowiska, w szczególności odnoszących się do warunków korzystania ze środowiska.

GMINA GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW W GMINIE GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ W REJONIE URZĘDU GMINY PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MAPA OCENY SKUTKÓW ŚRODOWISKOWYCH

LEGENDA. USTALENIA PLANU:

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM MIEJSCOWYM
- PRZEZNACZENIE TERENU ORAZ LINIE ROZGRANICZAJĄCE TEREN O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA WRAZ Z SYMBOLEM I OZNACZENIEM GRAFICZNYM (JEDEN TEREN BEZ NUMERACJI):
 - U - TEREN USŁUG
- OBOWIĄZUJĄCA LINIA ZABUDOWY
- NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
- BUDYNEK ZABYTKOWY CHRONIONY USTALENIAMI PLANU
- OBIEKTY DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ - MIEJSCA PAMIĘCI
- OBSZAR PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

TERENY, OBSZARY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE ODREBNYCH PRZEPISÓW

- CAŁY OBSZAR PLANU ZNAJDUJE SIĘ W GRANICACH:
 - STREFY "B" OCHRONY UZDROWISKOWEJ
 - TERENU I OBSZARU GÓRNICZEGO "GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ I"
 - TERENU GÓRNICZEGO "CZECHOWICE II"
 - ŻŁOŻA WÓD LECZNICZYCH ZMINERALIZOWANYCH (SOLANEK) "GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ I"
 - ŻŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO "KOBIÓR-PSZCZYNA"
 - GÓRNICZEGO FILARA OCHRONNEGO DLA UJĘCIA WÓD LECZNICZYCH (STUDNI GN-1)
 - POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCYCH PRZESZKODY LOTNICZE (W OBSZARZE MIĘDZY IZOLINIAMI OKREŚLAJĄCYMI NIEPRZEKRACZALNE RZĘDNE OD 338,7 DO 348,7 M N.P.M)
 - OBSZARU POŁOŻONEGO W ODLEGŁOŚCI DO 4 KM OD PUNKTU ODNIESIENIA LOTNISKA KANIÓW

ELEMENTY INFORMACYJNE:

348,7 m n.p.m. IZOLINIA POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCYCH PRZESZKODY LOTNICZE LOTNICZE KANIÓW O RZĘDNEJ WYNOŚĄCEJ 348,7 M N.P.M

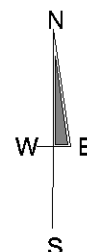
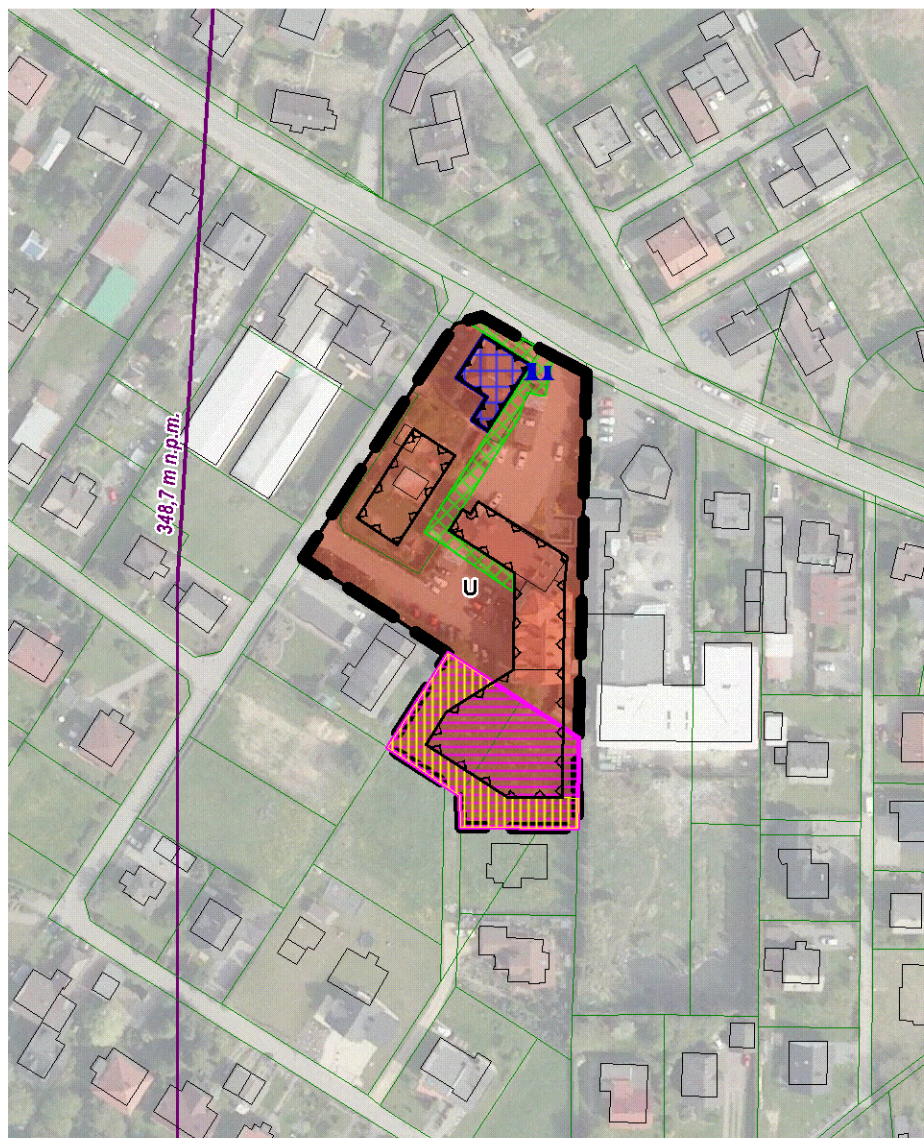
OCENA SKUTKÓW:

skutki negatywne - umiarkowane

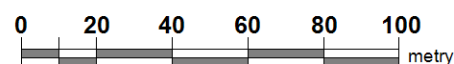
 obszar, dla którego zwiększy się presja na środowisko (zabudowa terenów niezagospodarowanych), w tym na otoczenie (potencjalne oddziaływanie na sąsiadujące działki mieszkaniowe)

skutki pozytywne - umiarkowane

 obszar, dla którego przewidziano minimalizowanie skutków negatywnych (ograniczenie sytuowania zabudowy od strony sąsiednich działek mieszkaniowych)

SKALA 1 : 2000 (1 cm = 20 m)

Katowice, 23.02.2024 r.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Wiesław Konieczny, pełniąc funkcję kierującego zespołem autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w Gminie Goczalkowice-Zdrój w rejonie Urzędu Gminy*, oświadczam, iż spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2023 r. poz. 1094). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wiesław Konieczny

